

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünneppalok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 96. szám.

Csütörtök, április 27.

Höfer mai jelentései. Orosz és délkeleti hadszíntér.

Budapest, április 26. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Orosz és délkeleti hadszíntér:

Nincsen különösebb esemény.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Olasz hadszíntér.

Budapest, április 26. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Olasz hadszíntér:

A doberdói fensik délnyugati szegélyén ismét harcok fejlődtek.

Selztől keletre az ellenségnek nagyobb arcvonal szélességben sikerült állásainkba behatolnia, de midőn a támadást folytatni akarta, csapataink ellentámadásba fogtak és az ellenséget a régi árkaiba üzték vissza, majd elkecseregették ezekben is kikergették. Eszerint itt is összes eredeti állásaink birtokunkban vannak. 130 olaszt elfogtunk.

A tüzérségi tűz a tengermelléki arcvonal számos pontján igen élénk volt.

A karinthiai arcvonalon a harcok tevékenység csekély volt.

A Col di Lanán nehéz mozsaraink a tüzelést folytatták. Az ellenséges tüzérség tevékenysége csökkent.

A Suganna szakaszon az olaszok Votto és Roncegno közti összes állásait kiürítették, amelyekben sok hadianyagot találtunk és Roncegno vonultak vissza.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német főhadiszállás jelentései.

Nyugati hadszíntér.

Budapest, április 26. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Berlin, április 26.
A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A labassei csatornától délre erősebb angol osztagoknak általunk megszállott robbantási tölcéserek ellen intézett támadását heves közelharc után visszavertük. Az aknaharc mindkét részről élénken folyik tovább.

Givenchi Vohelletől nyugatra megszállt két egyidejűleg felrobbantott német és angol aknatárna-tőcsérnél néhány embert elfogtunk és egy gépfegyvert zsákmányoltunk.

Vailly és Craonne közt járőreinknek sikerült vállalkozásaik voltak.

A Ville au Boistól nyugatra levő erdő ellen várt francia támadást visszavertük. Hatvan franciát elfogtunk és egy gépfegyvert zsákmányoltunk.

A Vauquois magaslaton Avocourtól északkeletre és a Mort Homme-tól keletre kézigranátharcok folytak.

A franciáknak azt a szándékát, hogy Mort Homme és a Caurette erdőcske közti állásainkat megtámadja, felismertük és a támadásra kész csapatokra irányított tüzeléssel meghlusítottuk.

A Maastól keletre mindkét fél tüzérségének tevékenysége igen élénk volt.

Celestől északkeletre (a Vogézekben) egy gondosan előkészített támadásunkkal az 542. számú magaslatok és előtte levő első és második francia vonal birtokába jutottunk. Kisebb osztagok egész a harmadik árokba nyomultak és ott számos fedezéket felrobbantottak, 84 sebesületlen embert elfogtunk és két gépfegyvert és egy aknavetőt zsákmányoltunk.

Más repülővállalkozásról nem szólva, egyik repülőrajunk Clermonttól keletre igen sok bombát dobott Racourt francia repülőtelepre és az erősen megszállt Jubecourt helyiségre.

Két ellenséges repülőgépet Fleury felett Douaumonttól délre és keletre légi harcban lelőttünk.

A német hadsereghez tartozó léghajók éjjel megtámadták az angolok londoni, colchesleri (Blackwater) és ramsgatei erődítési és kikötőépítményeit, valamint Etaple francia kikötőt és az ottani nagy angol kiképző táborokat.

Keleti hadszintér.

Budapest, április 26. A „Torontai” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától) Berlin, április 26.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszintér:

Az arcvonalon nem volt jelentősebb esemény. Egy német repülő gépraj bőségesen dobott bombákat a dűnaburgi repülőterekre.

Balkán hadszintér.

Budapest, április 26. A „Torontai” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától) Berlin, április 26.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Balkán-hadszintér:

Semmi ujság.

A németek győzelmes támadásai tengeren és levegőben Anglia ellen.

Budapest, április 26. A „Torontai” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, április 26.

A Wolff-ügynökség jelenti:

Április hó 25-ikén virradatkor nyílt tengeri haderőnk részei a great-yarmouthi és lowenstofti erődműveket és katonailag fontos telepeket jó eredménnyel ágyuzta. Ezután az ellenséges kis cirkálók és torpedórombolók csoportját vették tűz alá. A cirkálók egyikén nagy tüzet észleltünk, egy torpedórombolót és két ellenséges előőrsi hajót elsüllyesztettünk. Az utobbiak egyike a King Stephan angol halászgőzös volt, amely mint ismeretes annak idején vonakodott a tengeren hajba jutott L. 19. német léghajó személyzetét megmenteni. A halászgőzös személyzetét elfogtuk.

Az ellenséges tengeri haderő többi része visszavonult. Nekünk nem volt veszteségünk s az összes hajók sértetlenül tértek vissza.

Tengeri haderőnk előretörésével egyidejűleg az április 24-ről 25-re virradó éjjelen egy léghajóraj megtámadta Anglia keleti grófságait. A cambridgei és norwichi ipartelepeket, a lincolni vasut vonalait valamint ellenséges előőrsi hajókat az angol tengerparton jó eredménnyel bombáztunk. Az összes léghajók vissza érkeztek hazai kikötőikbe.

Flandriai tengerészeti harci repülő osztagunk repülőgépei április 25 én korán reggel a dünkircheni kikötői telepeket, erődítményeket és repülőteret hatásosan bombázták. Mindannyian sértetlenül vissza érkeztek.

A flandriai tengerpart előtt április 24-ről már jelentett előőrsi harcok április 25 én tovább folytak, eközben tengeri haderőnk egy angol torpedóuzót súlyosan megrongált és egy segédgőzöst elsüllyesztett. Az utóbbinak tisztjeit és legénységét elfogtuk és Seebrügébe szállítottuk. A mi haderőnk e vállalkozásokból is sértetlenül tért vissza. Az ellenség a flandriai tengerpart területéről ismét visszavonult.

A tengerészeti vezérkar főnöke.

„MODIANO-CLUBSPECIALITÉ szivarkahüvelyek.”

Figyelmeztetés!

Minthogy hasonló megjelölésű hüvelyek kerültek forgalomba, tisztelettel figyelmeztetem a cigarettázó urakat, hogy a Modiano-féle Clubspecialité hüvelydobozokon mindig rajta van a „védjegy”:

az ujsagot olvasó és cigarettázó ur.

Halász Ferenc

a Modiano-gyár vezérképviselője.

Főraktár: STRELINGER MÁRK m. kir. dohánynagy- és különlegességi árudájában.

HIREK.

— A Nővédelmi Hivatal megnyitása.

A nagybecskereki katolikus nők szociális missiója ma délelőtt már meg is kezdte áldásos szociális tevékenységét, amennyiben ma megnyitotta Nővédelmi hivatalát, ahol minden rendű segítségre és utbaigazításra szoruló nőnek megfelelő támogatást nyújt. A missió vezetője a Hunyadi-utcában levő volt Láng-féle üzlethelyiségben elhelyezett Hivatalt ünnepiesen nyitotta meg ma délelőtt 9 órakor. A missió elnöknőjének Jankó Ágostonnénak gyöngékedése folytán özv. dr. Mihálovits Ödönné helyettes elnöknő nyitotta meg lelkes szavakkal a Nővédelmi Hivatalt a szép számmal megjelent hölgyek jelenlétében. Ezután Magyary Pál pápai kamarás apátplébános üdvözölte a megjelenteket s szárnyaló szavakkal ecsetelte a Nővédelmi Hivatal s általában a szociális tevékenység nagy jelentőségét, kitarásra és munkára buzdítván a hölgyeket. Tovább köszönetet mondott a sajtónak, amely az eszmét támogatta s Popovics György kereskedőnek, aki a helyiséget a hivatal céljaira ingyen átengedte. A hivatal, amely a Hunyadi-utcán könnyen hozzáférhető helyen van, hetenkint egyelőre kétszer fog működni hétfőn és csütörtökön délelőtt 9—12-ig. A hivatal mindenrendű, származású, segítség és utbaigazításra szoruló nőnek díjtalanul segítséget nyújt nyelv és valláskülömbőség nélkül. Foglalkozik szegényügygel, állás és munkaközvetítéssel, háborus inségsegéllyel s általában felőli a kharitatív tevékenység minden irányát, úgy hogy igazán hézagpótló intézményt nyert vele Nagybecskerek.

— A 18 évesek sorozása Nagybecskereken. Nagybecskereken holnap, április hó 28-ikán, pénteken és április 29-ikén szombaton lesz az 1898. évben született legfiatalabb, vagyis 18 éves népfölkelők bemutatató szemléje. Az első napon, április 28-ikán a nagybecskereki, április 29-ikén pedig az idegen illetőségű népfölkelésre kötelezettek sorozzák. A bemutatató szemle a régi esüdtzéki teremben lesz s a sorozásra kötelezetteknek reggel 7 órakor kell jelentkezni.

— A nagybecskereki árvaház. A helybeli árvaházegylet választmányja most tartotta a közgyűlést előkészítő ülését Franz József László kereskedelmi tanácsos elnöke mellett. Jelen voltak dr. Anna Ernő, Harzer József, Baaden Károly, dr. Fialovszky Béla, Grandjean Ede, dr. Haidegger Lajos, dr. Pollák Győző, Weiterschan Mihály és Szegfű Sándor titkár. Elnök mély részvétellel emlékezett meg az egylet egyik alapító tagjának és alakulása kezdete óta lelkes barátjának és támogatójának, Steinitzer Géza kir. tanácsos elhunytáról. Az egylet jegyzőkönyvében örökíti meg érdemeit és kegyelettel őrzi meg emlékét. A titkár felolvasta az egyletnek 1915. évi tevékenységéről a jelentést. A háborus drágaság és a jövedelmi források csökkenése folytán csak 35 gyermeket (25 fiút és 10 leányt) nevelhetett az egylet árvaházában. Kiadása szaporodása folytán az eddig megtakarított s tőkésített kamatokat is igénybe kellett vennie. Pedig, hogy a háboru folytán az árvák száma igen nagyra nő, a hadiárváknak az árvaházba való befogadása is szükséges. Remélhető, hogy ez a jótékonyságban felülmulhatlan becskereki társadalom lehetővé fogja tenni a nevelésre befogadott árvák számának szaporítását. A választmány örömmel és köszönettel tapasztalta, hogy Nagybecskerek városa az árvaházat segíti, szintazonképpen a r. k. egyházakozéig is, mely utóbbi állandó támogatást helyezett kilátásba. Különös köszönettel emlékezett meg Hirtenstein Márk gőzfürdőtulajdonosról, ki az árváknak havonta egy ingyen fürdőt ad. A választmány az évi jelentést, a zárszámadást és költségvetést elfogadva, az évi közgyűlés napjával május 14-ikét jelölte ki.

— Halálozás. Nagyjeszeni Jeszenszky Nándor nyugalmazott evangélikus lelkész, volt 1848—49. évi honvéddhadnagy, ki 48 évig volt a nagyszentmiklósi evangélikus egyház lelkésze, életének 86-ik évében hosszas betegség után Szegeden meghalt. Halála Nagyszentmiklóson nagy részvétet keltett.

— A közös konyha megint a látóhatáron. Annakidején Nagybecskerek országos nevezetességre tett szert a közös konyha ideájával, amely nemcsak idea maradt, de jóideig komolyan táplált és sokakat. A háztartási nehézségek kényszerítették rá a középosztály családait a közös konyhára. Pedig akkor még nem tudtuk, mi az a világháboru, akkor még — most tudjuk csak! — olesó volt az élet és mégis kitalálták a közös konyhát. Hogy az asszonyoknak ne legyen gondjuk a főzéssel és még meg is takaríthassanak valamit a polgári háztartások. Nagybecskerek nyomán sokhelyütt a vidéken, sőt Pesten is megszülettek ezek a szövetkezeti konyhák, aztán szépen be is szüntek. Ugy látszik, igen sokat követeltek tőlük az asszonyok és ugylátszik, exisztálhattunk nélkülük. Most Temesvárott, de a vidékről is hirt kapunk arról, hogy a közös konyha fel akar támadni, hogy már sok helyen erősen mozgolódnak az érdekében. Kell-e megmondani, hogy miért? Nem tudjuk-e, mi történik a polgári házak tájékán a rémes drágaság miatt. Nem tudjuk-e hogy a családok képtelenek már előteremteni annyi pénzt, amibe most a legegyszerűbb háztartás kerül s az anyák öszülnek attól, hogyan táplálják gyermekeiket, hogy az életerejüket fenntartsák. Temesvárott már erős akció is folyik a közös konyha megszervezésén s nagyban agítálnak mellette. Hangoztatják a mostani háborus közös konyha előnyeit, hogy meg lehet takarítani, mert meg kell lennie, a cseléd bérét és kosztját, ami most legalább is száz korona havonként. A tömeges vásárlással mégis csak lehet szorítani az árakat. Lehet a tüzelőanyaggal is spórolni egy keveset. És talán a hatóság is segít az ilyen szövetkezeti konyhán, ad majd neki például kukoricát, korpát hízalásra. Közöljük a közös konyha tervének föltámadásáról szóló híreket, mert hát ennek Nagybecskerek volt a szülőanyja s illik, hogy figyelemmel kísérjük a közös konyha föltámadási kísérleteit.

— Komáromban elhunyt torontai katonák. Mint Komáromból jelentik, ott a múlt héten a kórházban meghaltak: Cvein Koszta (Csenta) és Borbás István 29. gy-ezredbeli gyalogosok és Szegi István 4. sz. honvédduszárezredbeli közhuszár (Tiszaszentmiklós).

Színház, Irodalom.

Heti műsor:

Április 27. Csütörtök: Lengyelvér.
Április 28. Péntek: Kuruzsló.
Április 29. Szombat: A pirosruhás hölgy. (Operett-ujdons.)
Április 30. Vasárnap d. u.: Iglói diákok, este Pirosrühás hölgy.

* Az ezredes. Tegnap este Herczeg Ferenc tréfás játékát „Az ezredes“-t elevenítette föl a szintársulat. A címszerepet Balla Kálmán játszotta jóízű bonhomióval élénk tetszés mellett. Patáky Ferenc John szerepében keltett állandó derűtséget s ebben a kis szerepben is folyton magára tudta terelni a figyelmet. Igen jó volt Gáspár Jenő Huszti szerepében, hasonlóképpen Csáky Manci is mint Kathe. A többi szerepekben Czákó Mici, Takács Piroška, Korda Sándor, Parlagi Béla és Váradi Izsó szintén jók voltak. A színház egészen tele volt.

LEGUJABB.

A törökök háboruja

Budapest, ápr. 27. A „Torontál“ eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzúrázott jelentése. Konstantinápolyból sürgönyzik: A főhadiszállás közli:

Egy Kut el Amarába igyekvő ellenséges hajót a Tigris folyón elfoglaltunk, amely élelmiszert és hadiszert akart vinni Kut el Amarába. A kapitányt s a legénység egyrésztét megsebeztek, a többieket megöltük. Egyébként Kut el Amaránál nincs változás.

A Kaukázusban a balszárnyon megállítottuk az oroszok támadását.

Az egyiptomi fronton a Suezcsatorna ellen előnyomuló csapataink szétosztottak négy ellenséges lovasosztágot s sok municiót és hadiszert zsákmányoltunk.

A tengeri háboru.

Budapest, ápr. 27. A „Torontál“ eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzúrázott távirata.

E hó 25-én az E. 22. angol buvárhajót az Eszaki tenger déli részén hadihajóink elsüllyesztették. Egy buvárhajónk ugyanezen a napon és ugyanezen a vidéken az Arethusa-osztályhoz tartozó egyik angol cirkálótorpedóval eltalálta.

Amerika és Németország.

Budapest, ápr. 27. A „Torontál“ eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzúrázott jelentése.

Mint Washingtonból sürgönyzik, a szenátorokhoz huszonötezer távirat érkezett a német amerikai háboru megakadályozása érdekében.

A newyorki lapok berlini táviratokat közölnek, amelyek szerint a megegyezés Németországal lehetetlen. Amerika folytatja hadikészülődéseit.

A banjalukai hazaárulási pör.

Budapest, ápr. 27. A „Torontál“ eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzúrázott jelentése. Szarajevóból sürgönyzik a Magyar Távirati Irodának.

A banjalukai hazaárulási pörben tegnap hozták meg az ítéletet, amely szerint tizenhat vádlottat halálra, nyolcvannya vádlottat egytől-huszig terjedő börtönbüntetésre ítélték, ötvenöt vádlottat pedig fölmentettek.

Elesett hősök exhumálását, hazaszállítását,

szükséges okmányok és engedélyek megszerzését, előnyösen eszközli
BENCZE ANTAL ÉS FIA
temetkezési intézet NAGYBECSKEREK,
Nemzetközi Halottszállítási Egyesület tagja.

Valódi Foxi kutyát, fiatal himet, keresek megvételre.

Toponarszky őrmester
— kereskedelmi iskola. —

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fkg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fedrász:

Ikity Dnesán, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültel

Cipőkereskedők:

Kertész A. Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Meikuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis É., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Háló, kötéláru kereskedés:

Konkoly Róza I. és Testvérei, József F ő
herceg-utca 5.

Kalapkészítő:

Andresz A., Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálló, Ferencz József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Dann Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasúti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthoz söresarnok.
Tóth és Noricsán, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Olah Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket

jutányos árért közli a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.